

Sygn. akt XI Ka 510/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 września 2013r.

Sąd Okręgowy w Lublinie w XI Wydziale Karnym-Odwoławczym

w składzie: Przewodniczący: SSO Arkadiusz Śmiech - spr.

Sędziowie: SO Katarzyna Żmigrodzka

SR Dorota Saczewa (del. do SO)

Protokolant: prot. Katarzyna Zabielska

przy udziale Prokuratora Krzysztofa Rubika

po rozpoznaniu w dniu 17 września 2013 r.

sprawy A. R.

oskarżonego z art. 157 § 2 k.k. i in.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Łukowie

z dnia 21 lutego 2013 r. sygn. akt II K 13/11

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę oskarżonego A. R. przekazuje Sądowi Rejonowemu w Łukowie do ponownego rozpoznania.

XI Ka 510/13

UZASADNIENIE

A. R. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 16 lipca 2010 roku w H., gmina K., woj. (...)zadawał W. J.uderzenia rękami i kopał go po całym ciele, czym spowodował u niego obrażenia ciała w postaci rany tłuczonej okolicy ciemieniowo-potylicznej, stłuczenia głowy, krwiaka okularowego lewego z krwiakiem podrogówkowym, krwiaka okularowego prawego, krwiaka podskórnego całej przedniej powierzchni ramienia prawego, krwiaka podskórnego przedramienia prawego, stłuczenia barku prawego, skutkujące naruszeniem narządów ciała na czas poniżej siedmiu dni, przy czym w czasie czynu z powodu stwierdzonych u niego ograniczonych zaburzeń osobowości i zachowania o etiologii pourazowej i uzależnienia od alkoholu zdolność rozpoznania znaczenia czynu oraz zdolność pokierowania swoim postępowaniem miał ograniczonym w stopniu znacznym to jest o czyn z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 31 § 2 kk

II. w dniu 16 lipca 2010 roku w H., gmina K., woj. (...)groził W. J.i G. J.popełnieniem zabójstwa oraz K. M.popełnieniem zabójstwa i pobiciem, przy czym groźby te wzbudziły w zagrożonych uzasadnione obawy, że zostaną spełnione, zaś w czasie czynu z powodu stwierdzonych u niego ograniczonych zaburzeń osobowości i zachowania o etiologii pourazowej i uzależnienia od alkoholu zdolność rozpoznania znaczenia czynu oraz zdolność pokierowania swoim postępowaniem miał ograniczonym w stopniu znacznym to jest o czyn z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk.

III. w dniu 30 września 2010 roku w H., gmina K., woj. (...)groził H. C.popełnieniem zabójstwa przy czym groźba ta wzbudziła w zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostanie spełniona, zaś w czasie czynu z powodu stwierdzonych u niego ograniczonych zaburzeń osobowości i zachowania o etiologii pourazowej i uzależnienia od alkoholu zdolność rozpoznania znaczenia czynu oraz zdolność pokierowania swoim postępowaniem miał ograniczonym w stopniu znacznym to jest o czyn z art. 190 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Łukowie wyrokiem z dnia 21 lutego 2013 r. oskarżonego A. R.uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów i za czyn w pkt. I aktu oskarżenia na podstawie art. 157 § 2 kk w zw. z art. 31 § 2 kk skazał go na karę 1 (jeden) rok pozbawienia wolności; za czyn opisany w pkt. II aktu oskarżenia na podstawie art. 190 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk skazał go na karę 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności; za czyn opisany w pkt. III aktu oskarżenia na podstawie art. 190 § 1 kk w zw. z art. 31 § 2 kk skazał go na karę 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności; na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączył orzeczone wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności i wymierzył karę łączną 2 (dwa) lata pozbawienia wolności; na podstawie art.69 § 1 i 2 i art. 70 § 1 pkt. 1 kk warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie łącznej kary pozbawienia wolności na okresy próby 5 (pięciu) lat; na podstawie art. 73 § 1 kk oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego; Na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył karę grzywny w ilości 80 (osiemdziesiąt) stawek dziennych przyjmując iż wysokość jednej stawki dziennej równa się 10 (dziesięć) zł; zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. W. D.kwotę 1136,52 (jeden tysiąc sto trzydzieści sześć 52/100) złotych tytułem sprawowanej obrony z urzędu; zwolnił oskarżonego od uiszczenia kosztów sądowych przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Od wyroku tego apelację złożył obrońca oskarżonego.

Zaskarżając rozstrzygnięcie w całości zarzucił orzeczeniu

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, a polegający na przyjęciu, iż oskarżony jest winny popełnienia zarzucanych mu czynów, mimo iż istnieją poważne wątpliwości w tym względzie, przede wszystkim materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie jest niepełny (Sąd I instancji na rozprawie w dniu 27.06.2011 r. wydał postanowienie, m.in. o zwróceniu się do KP A. o ustalenie, którzy policjanci interweniowali u stron w dniu 30.09.2010 r. a po ich wskazaniu – wezwaniu tych policjantów celem przesłuchania, co nie zostało wykonane przez Sąd), co wskazuje na to, że oskarżonemu przedwcześnie przypisano popełnienia czynów zabronionych zarzucanych mu w akcie oskarżenia, bez dostatecznego wyjaśnienia okoliczności faktycznych w niniejszej sprawie;

2. obrazę przepisów postępowania karnego mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie obrazę art. 4, art. 5, art. 7 i art. 410 kpk oraz art. 167 kpk w zw. z art. 170 § 3 kpk poprzez brak obiektywizmu i przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, nadto dokonanie tej oceny w sposób sprzeczny z zasadami prawidłowego rozumowania i doświadczeniem życiowym oraz permanentne uwzględnianie niemal wyłącznie okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego a pomijanie tych dla niego korzystnych, a także brak analizy całokształtu ujawnionych na rozprawie okoliczności oraz naruszenie zasady domniemania niewinności i nakazu rozstrzygania nie dających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego na skutek błędnego przyjęcia, iż nie jest możliwym, aby oskarżony był najpierw uderzony przez W. J., a uderzenia jakie skierował wobec W. J.były jedynie jego aktem obrony, jak również nieuzasadnione przyjęcie, iż zeznania świadka H. R.nie zasługują na wiarę, mimo iż są one spójne i logiczne i znajdują potwierdzenie w innych dowodach – zeznaniach świadków M. K.i funkcjonariuszy policji M. M.i M. G., a nadto błędne nieprzeprowadzenie przez Sąd dowodu z przesłuchania policjantów A. T.i S. K., dla ustalenia okoliczności zdarzenia z dnia 30.09.2010 r., i błędne nieprzeprowadzenie przez Sąd z urzędu dowodu z opinii biegłego lekarza sądowego, dla ustalenia okoliczności powstania obrażeń u A. R.oraz zaniechanie przez Sąd wydania postanowienia o oddaleniu wniosku dowodowego w przedmiocie dopuszczenia dowodu z zeznań w.w funkcjonariuszy policji, co stanowi rażące naruszenie art. 170 § 3 kpk gdyż uniemożliwia poznanie stanowiska organu procesowego w tym zakresie.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje;

Apelacja, o ile domaga się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, okazała się być zasadna. Nie można nie zgodzić się ze skarżącym, jeżeli podnosi, że Sąd orzekający pominął dowód z zeznań policjantów interweniujących w związku ze zdarzeniem w dniu 30 września 2010 r.

Na rozprawie w dniu 27 czerwca 2011 r. obrońca oskarżonego złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków, funkcjonariuszy Policji, którzy uczestniczyli w zajściu z dnia 30 września, na okoliczności tego zajścia, przede wszystkim, czy z ust oskarżonego padały słowa groźby wobec pokrzywdzonych. Sąd Rejonowy wprost nie wypowiedział się odnośnie tego wniosku dowodowego. Nakazał natomiast, zwrócić się do KP A. o ustalenie, którzy policjanci interweniowali u stron w dniu 30 września 2010 r. Po ustaleniu, nakazał ich wezwanie na rozprawę, nadto zażądał kserokopii notatników służbowych policjantów z 16 lipca i 30 września 2010 r. (vide protokół rozprawy k.142v.) W odpowiedzi na żądanie sądu Komendant Komisarjatu Policji w A. przesłał kserokopie notatników służbowych oraz wskazał funkcjonariuszy, którzy realizowali interwencję z udziałem H. C. i A. R. w dniu 30 września 2010 r. (vide k. 146). Wskazani funkcjonariusze A. T. i S. K., pomimo wcześniejszego zarządzenia, nigdy nie zostali wezwani na rozprawę i Sąd pierwszej instancji nie przeprowadził dowodu z ich zeznań.

Co prawda Sąd orzekający nie wydał postanowienia o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadków, o których mowa, niemniej jednak wydane w tym przedmiocie zarządzenia, po złożeniu wniosku dowodowego, nakazują uznać, że Sąd Rejonowy dopuścił ten dowód w sposób dorozumiany. Policjanci A. T. i S. K. nie byli obecni przy zdarzeniu, będącym przedmiotem trzeciego zarzutu aktu oskarżenia, ale przybyli z interwencją na miejsce, bezpośrednio po jego zakończeniu i wysłuchali relacji stron, co do jego przebiegu. Zeznania tych osób, na wspomniane okoliczności niewątpliwie mogłyby mieć znaczenie dla oceny wiarygodności zeznań pokrzywdzonej i wyjaśnień oskarżonego. Nie przesłuchanie świadków a poprzestanie na ujawnieniu zapisków z notatników służbowych stanowi obrazę art. 174 k.p.k., która z kolei skutkuje uchybieniem wymogów art. 410 k.p.k. Tak zapadłe rozstrzygnięcie, w omawianym zakresie, jest wadliwe i musi skutkować uchyleniem zaskarżonego wyroku w części dotyczącej zarzutu z punktu trzeciego aktu oskarżenia. Wobec związku przedmiotowo-podmiotowego wszystkich trzech zarzutów, będących przedmiotem osądu w niniejszej sprawie, Sąd odwoławczy uchylił zaskarżony wyrok w całości i sprawę A. R. przekazał Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy przeprowadzi postępowanie dowodowe w zakresie niezbędnym dla prawidłowego wyrokowania. W zakresie dowodów odnoszących się do zdarzenia z dnia 16 lipca 2010 r., a więc dwóch pierwszych zarzutów aktu oskarżenia, Sąd orzekający może poprzestać na ich ujawnieniu w trybie art.442 § 2 k.p.k. Przesłucha w charakterze świadków policjantów A. T. i S. K. na okoliczności, o których była mowa. Zgromadzony materiał dowodowy podda wnikliwej analizie i poszczególne dowody oceni we wzajemnym powiązaniu w granicach art. 5 i 7 k.p.k. Uznane za udowodnione zachowania oskarżonego właściwie oceni pod względem prawnym, co przy uznaniu realizacji znamion czynów zabronionych znajdzie swoje odzwierciedlenie w ich prawidłowym opisie i kwalifikacji prawnej. Dokona oceny stopnia szkodliwości społecznej czynów oraz stopnia zawinienia A. R. i na tej podstawie wyda rozstrzygnięcie w sprawie, pamiętając o zakazie **reformationis in peius** (wyrok został zaskarżony tylko na korzyść oskarżonego).Swoje stanowisko, w razie potrzeby, uzasadni zgodnie z wymogami art. 424 § 1 k.p.k.

Mając na względzie zaprezentowaną motywację Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 2 k.p.k. orzekł jak w wyroku.